

مطالعه‌ی ایمنی سواره با توجه به تأثیر منظر شهری به روش پردازش تصویر نمونه‌ی موردی

(شبدری بزرگراه شیخ فضل الله شمال، خروجی بزرگراه حکیم - غرب تهران)

مهرداد مظلومی، دکتری طراحی شهری، استاد دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین¹
مهدی باباعباسی، دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین²
میثم نوری، دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه هنر، تهران
¹mazloomi@qiau.ac.ir
²mehdi_pbr@yahoo.com

چکیده

منظر حاصل و متشکل از گفتمان‌های بیشماری است که میان محیط و بیننده به ترتیب به عنوان فرستنده و گیرنده صورت می‌گیرد. در این میان حواس انسان راه ارتباطی است که باعث ایجاد درک و دریافت مشخصی از محیط می‌شود. گاه پیام‌های ارسالی از سوی فرستنده (محیط) به گیرنده (بیننده)، آنچنان قوی و یکباره می‌شود که بیننده را جذب خود نموده و برای مدتی وی را به خود مشغول می‌سازد. این امر اگر چه در طراحی مناظر شهری جهت ایجاد و خلق جذابیت کاربردی فراوانی دارد، اما برای بیننده‌ای که مشغول رانندگی است می‌تواند خطرات فراوانی ببار آورد. پژوهش حاضر منظر شهری را برای بیننده‌ی در حال رانندگی مورد مطالعه قرار داده و ایمنی حمل و نقل را از دیدگاه دید و منظر شهری بررسی می‌نماید. بدین منظور نمونه‌ی شبدری بزرگراه شیخ فضل الله شمال، خروجی بزرگراه حکیم - غرب واقع در تهران با توجه به المان شهری برج میلاد به روش پردازش تصویر و با استفاده از پارامترهای تأثیر گذار فرکانس فضایی، ساکادهای تولید شده، تسخیر توجه بصری و مدت زمان تثبیت، تحلیل می‌نماید. نتایج پژوهش نشان داد که تغییر در فرکانس‌های فضایی تصاویر، موجب تغییر در الگوی ساکادها (جهش‌های چشم) و بالارفتن مدت زمان تثبیت می‌شوند. این مساله که با تسخیر توجه بصری راننده توسط المان بارز برج میلاد همراه می‌باشد، عدم تمرکز راننده را سبب گردیده و مسیر قوس دار شبدری مزید علت شده که در نهایت کاهش سطح ایمنی مسیر را موجب می‌شود. بنابراین برای ارتقای سطح ایمنی نمونه‌ی مورد نظر بکارگیری موانع بصری متناسب با محیط بزرگراه که از همخوانی زمینه‌ای با منظر شهری نیز برخوردار باشند، پیشنهاد می‌گردد.

کلمات کلیدی: تسخیر توجه، فرکانس فضایی، ساکاد، مدت تثبیت، ایمنی حمل و نقل.